

Til:			
Kopi til:			
Fra:	Rune Iveland Enhet for plan og utbygging (I)		
Dato:	04.02.2026	Vår ref.:	26/00091-2

Retningslinjer for utbetaling fra skogfond og tilskudd til bygging og ombygging av skogsveger - 2026

1. Bakgrunn

Det vises til *Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket*. Formålet med tilskudd er at det ut fra regionale og lokale prioriteringer blir stimulert til økt verdiskapning i skogbruket, samtidig som miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skogen blir ivarettatt og videreutviklet.

Kommunen skal jf. § 3 fastsette overordnede retningslinjer for prioritering av tilskuddssøknader. Retningslinjene utarbeides i dialog mellom Statsforvalteren, kommunen og næringsorganisasjonene i skogbruket lokalt, dvs. skogeierlagene. Retningslinjene fastsettes på delegert fullmakt.

1.2 Lov- og forskriftsgrunnlag

Ifølge forskriftens § 5 kan det gis tilskudd til bygging av nye eller ombygging av eksisterende skogsveger når dette bidrar til helhetsløsninger som gir grunnlag for utnyttelse av skog- og utmarksressurser.

2. Prioriteringer av tilskudd 2026

Vennesla kommune fikk tildelt kr. 350 000,- av veg midlene i 2026. Midlene prioriteres i første rekke til bygging og ombygging av skogsbilveg, vegklasse 3 «standardveg», dernest vegklasse 4 «barmarksveg». Det kan ikke påregnes tilskudd til vegklasse 5, 7 eller øvrige vegklasser.

3. Vektlegging av vegstandard og byggeteknikk for skogsbilveger

Kommune legger spesielt vekt på bygging/ombygging av skogsbilveger i vegklasse 3. Det er en helårs «standardveg» for tømmerbil med henger, 24 meter lengde og 60 tonn totalvekt. Vegen skal kunne brukes hele året med tilpasset bruk i bæresvake perioder («normalbruk»). Nyanlegg og ombygging prioriteres likt. Det forutsettes byggeplan med beskrivelse, og tilhørende plan- og lengdeprofiler.

Vegklasse 4 prioriteres noe lavere. Det er «barmarksveg» for tømmerbil med henger, bygget for bruk i perioder uten snø og is på vegen.

Vegklasse 5 er «barmarksveg for tømmerbil uten henger». Prioriteres ikke for tilskudd i 2026.

Det er et generelt krav at skogsbilveger som innvilges tilskudd skal bygges med bærelag av sprengstein og slitelagskvalitet av knust fjell. Det stilles ikke krav til knusing eller bearbeiding av bærelaget der sprengning fra massetak gir brukbar fraksjon til kombinert overbygning/bærelag. Kommunen v/fagansvarlig skogbruk skal godkjenne bærelaget før utlegging av slitelag kan igangsettes.

3.1 Vektlegging av vegstandard og byggeteknikk for traktorveger

Vegklasse 7 er «standard traktorveg» for transport av landbruksprodukter og tømmer med lassbærer og traktor med henger hele året. Prioriteres ikke for tilskudd i 2026. Det kan unntaksvis ytes tilskudd til vegklassen dersom det er ubrukte midler inneværende år. Det er en forutsetning at traktorveger i vegklasse 7 bygges som «sprengsteinsveg», dvs. med bærelagskvaliteter av knust fjell og helårs bæreevne for lassbærer. Det stilles ikke krav til knusing eller bearbeiding av bærelaget der sprengning fra massetak gir brukbar fraksjon til kombinert overbygning/bærelag, såkalt «sprengsteinsveg». Unntaksvis kan kommunen forhåndsgodkjenne bruk av annet byggemateriale, forutsatt at det dokumenteres å ha tilsvarende eller bedre kvalitet og egenskaper.

3.2 Andre forhold som vektlegges

Innenfor nevnte vegklasser vektlegges bl.a. samarbeidstiltak slik det fremgår av forskriftens § 5. Videre vektlegges mengden av stående kubikkmasse, dvs. volumet i hogstklasse 4 og 5 som blir tilgjengelig med veganlegget. Størrelsen på årlig hogstkvantum som kan tas ut («balansekvantum»), samt på produktivt skogareal i vegens dekningsområde vektlegges også.

Snu- og leveringsplasser som bygges i direkte tilknytning til offentlig veg, slik at tømmerlevering flyttes bort fra offentlig veg, vektlegges og kan vurderes mer fleksibelt. Tiltaket kan underlegges en bredere samfunnsøkonomisk og trafikksikkerhetsmessig vurdering.

Skogsveger der skogbruksinteressene er dominerende vektlegges foran veger med vesentlige utmarks-, landbruks- eller andre interesser. Skogbruksinteressene (skogandelen) utgjør tilskuddsgrunnlaget.

Jf. Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket § 5 kan det «bare gis tilskudd til veger som er godkjent etter den til enhver tid gjeldende forskrift om planlegging og godkjenning av veger til landbruksformål, eller etter plan- og bygningslovens bestemmelser. Det er et vilkår at vegen blir bygd i samsvar med gjeldende normaler for landbruksveier med byggebeskrivelse, fastsatt av Landbruks- og matdepartementet». Veger som omfattes av reguleringsplan kan vektlegges. Ifølge regjeringens tolkningsuttalelse om reguleringsplikt for landbruksveg, inneholder Plan- og bygningsloven (PBL) ingen unntak fra reguleringsplikten etter PBL § 12-1 andre og tredje ledd, ved bygging av landbruksveger som er omfattet av landbruksvegforskriften. Terskelen for når det oppstår reguleringsplikt er derimot høy.

Ved bygging av bru på skogsbilveg, vegklasse 3 eller 4, kan spesielle trebruprosjekter vektlegges for å stimulere til økt bruk av tre som byggemateriale. Se også punkt 7.

Ombygging av delstrekning på skogsbilveg, vegklasse 3 eller 4, kan enten med heving av bæreevne, utbedring av kurve, avkjørsel, stigning, vegbredde, kulvertrør, stikkrenner, snuplass, bru, e.l. tildeles tilskudd dersom øvrig del av vegen har tilfredsstillende standard innenfor den aktuelle vegklassen. Tiltaket må ellers oppfylle retningslinjenes krav og formål for tilskudd til vegbygging.

Nybygging eller ombygging av skogsveger der arbeidet er iverksatt før det foreligger skriftlig byggetillatelse fra kommunen, innvilges ikke tilskudd. Legalisering av slike vegtiltak krever søknad og tillatelse etter Plan- og bygningslovens bestemmelser.

Søknad om bygging av landbruksveg skal være godkjent av kommunen og registrert i ØKS, før søknad om tilskudd behandles. Eventuelle tilsagn om tilskudd kan gis med vilkår om hogstforpliktelse.

4. Fastsetting av prosentsats for tilskudd og tilskuddsnivå

Forutsatt tilgjengelige midler fastsettes størrelsen på eventuelt tilskudd innenfor følgende rammer for hver av vegklassene. Minste kostnad for å kunne gi tilsagn om tilskudd er kr. 100 000,-

Vegklasse	Prosentsats
Vegklasse 3 - helårs «standardveg» for tømmerbil med henger	25 - 30 %
Vegklasse 4 - «barmarksveg» for tømmerbil med henger	20 - 25 %
Vegklasse 5 - barmarksveg for tømmerbil uten henger + traktorveg, vegklasse 7	Prioriteres ikke
Vegklasse 3 og 4 - fellestiltak, forutsatt skogbruksformål	+ inntil 5 % ekstra
Vegklasse 3 og 4 - som omfatter nybygging eller ombygging av bru	+ inntil 5 % ekstra

5. Vedlikeholdsplikt og bruk

Ved tildeling av tilskudd gjelder bl.a. bestemmelsene som fremgår av *Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket*. Ifølge § 5 skal vegen vedlikeholdes i den standard og vegklasse den opprinnelig ble bygd. Ansatte i offentlige landbruks- og miljøvernmyndigheter som er i tjeneste, har rett til avgiftsfri bruk av veger som har fått tilskudd.

6. Søknad om tilskudd og vedlegg

Landbruksdirektoratets skjema «*Søknad om tilskudd til vegbygging*» (LDIR-903 B) benyttes. Byggeplan og kopi av kommunens vedtak (byggetillatelse), samt kopi av anbudsskjema (fra byggeplanen) med laveste pristilbud (og evt. valgt pristilbud) vedlegges søknaden.

6.1 Byggeplan

Ifølge nevnte forskrift § 5 skal det foreligge byggeplan som kommunen har godkjent, før anleggsarbeidet iverksettes. Byggeplanen kvalitetssikres og godkjennes normalt i forbindelse med behandling av byggesøknaden. Krav til innhold og detaljeringsgrad i en byggeplan vil variere ut fra størrelse og vanskelighetsgrad på prosjektet.

Byggeplanen skal minimum inneholde arbeidsbeskrivelse med byggeteknikk og oppgave over planlagt tykkelse og kvalitet på bærelaget. Det skal også angis kvalitet og massesortiment på slitelaget. Plan- og lengdeprofil skal inngå i byggeplanen. Det samme gjelder stikkrenneplan som angir plassering, dimensjoner og eventuell skråstilling på stikkrenner og kulvertrør.

Byggeplanen skal være utarbeidet av «profesjonell vegplanlegger i landbruket», som er godkjent av Skogkurs og Landbruksdirektoratet. I prosjekt kalt «vegplanlegging» har kommunen avsatt en egen pott av rentemidler fra skogfond til å dekke første dagsverk og reise for vegplanleggeren. Prosjektet er i 2026 knyttet til vegplanlegger Terje Asdal. Bruk av ordningen forutsetter forhåndsgodkjenning av kommunen v/fagansvarlig skogbruk.

For korte avkjøringer, f.eks. tømmeleveringslommer/velteplasser, samt ombygging av traktorveger der vegstandarden heves til vegklasse 7 («sprengsteinsveg») i enkelt terreng og på korte strekinger, kan målsatt standard typetegning/skisse og normaler for landbruksveger unntaksvis erstatte byggeplan. Det forhandlsklarerer med kommunen v/fagansvarlig skogbruk.

6.2 Senterlinje

Vegens senterlinje skal være stukket i marka, dokumentert og inntegnet på kart.

6.3 Byggebeskrivelse

I byggeplanen kan detaljert arbeidsbeskrivelse erstattes av generell tverrprofil med angivelse av massekvaliteter og lagtykkelse for bærelag, evt. forsterkingslag og avretningslag for hele vegen eller for delstrekninger med lik oppbygging og byggemetode.

6.4 Stikkrenner og kulvertrør

Stikkrenner/kulvertrør skal dimensjoneres og legges i samsvar med godkjent byggeplan og kommunens vedtak. Krav og dimensjoner som fremgår av vegnormalens vedlegg 2 er minimumskrav.

I spesielt utsatte områder med fare for flom, erosjon eller løsmasseskred, kan NVE konsulteres og deres anbefalinger for dimensjonering følges i byggeplan og vedtak.

Ved legging av stikkrenner/kulvertrør i alle bekker/vassdrag, spesielt fiskeførende- og gytebekker, både store og små, skal rørene overdimensjoneres og legges tilstrekkelig dypt slik at det ikke skapes høydeforskjeller/»trapper». Rørene kan gjerne bli permanent dekket med naturlig bunn i form av sand, grus og småstein. Det bør være > 20 cm vanddyp i rørere ved normal vannføring. Fisk og andre ferskvannsorganismer skal kunne passere uten hindringer.

Legging av stikkrenner/kulvertrør dokumenteres med bilder som viser massene/grunnen under- og omfylling rundt røret. Bildene sendes/leveres til kommunen senest ved befaringsferdiggodkjenning.

7. Bruer

Bygging eller ombygging av bruer på skogsveger, vegklasse 3, 4, 5 og 7 prosjekteres for seg. Tiltaket blir normalt belagt med ansvar i tiltaksklasse 2 for PRO og UTF, jf. *Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveger § 1-3 femte ledd*.

Det finnes også forhåndsprosjekterte og forhåndsgodkjente tegninger av forskjellige brutyper for spenn opp til 20 meter. Stålbjelkebru med tredekke, stålbjelkebru med betongdekke, betongbru og bru av tverrspent limtre, samt landkar. Se eventuelt her: [Skal du bygge en bru? • Skogkurs](#)

8. Byggekostnader og pristilbud

Pristilbud eller kostnadskalkyle skal fremgå som faste priser, på skjema som følger byggeplanen eller tilsvarende. Hovedregelen er at det skal gjennomføres lukket anbudskonkurranse. Laveste tilbud i faste priser, pluss kommunens oppmåling av godkjent veglengde og rørlengder, legges til grunn ved endelig godkjenning av byggekostnad og tilskuddsbeløp.

Det er ikke krav om egen kostnadskalkyle i tilskuddssøknader der det gjennomføres anbudskonkurranse. Dersom vegarbeidet skal utføres av byggherren selv, familie eller lignende forhold ved egeninnsats, skal kostnadskalkyle fremgå av søknaden, eventuelt vedlegges. I alle søknader skal det fremgå hvem som er ansvarlig for byggeledelse.

9. Fellestiltak

Jf. Forskriftens § 3 fjerde ledd, «skal det ved fellestiltak foreligge en skriftlig avtale mellom deltakerne om fordeling av kostnader og ansvar i forbindelse med tiltakets gjennomføring, og eventuelle vilkår som blir knyttet til senere oppfølging og vedlikehold». For alle veganlegg med flere eiere eller bruksberettigede innebærer det at kopi av avtale om fordeling av ansvar og byggekostnader, samt fordeling av fremtidige vegvedlikeholdskostnader skal vedlegges byggesøknad og tilskuddssøknad.

10. Vurdering etter Naturmangfoldloven §§ 7-12 og vannforskriften § 12

Vurderingene gjøres i forbindelse med behandling av søknad om bygging av landbruksveg. Det er ikke nødvendig å gjøre ny vurdering ved behandling av tilskuddssøknad for samme vegtiltak.

11. Søknadsfrister, m.m.

Søknad om tilskudd (skjema LDIR-903 B) med nødvendige vedlegg sendes til post@vennesla.kommune.no eller Vennesla kommune, Postboks 25, 4701 Vennesla.

Årlige søknadsfrister for tilskudd er **15. februar**, deretter **15. mai** og **15. september**. Søknader som er mottatt innen en frist, behandles og avgjøres før søknader behandles ved neste frist. Søknad innkommet etter 15. september behandles etter «første mann til mølla» prinsippet så lenge årets bevilgning rekker.

Søknader som kommunen mottar etter at årets bevilgning er brukt opp, kan avslås eller bli satt «på vent» til kommunen eventuelt får tildelt nye midler.

12. Utbetaling av tilskudd

Innvilget tilskudd utbetales i henhold til bestemmelsene i *Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket § 10*. Regnskapssammendrag og dokumentasjon (kostnadsbilag) sendes til kommunen. Når det er godkjent registrerer kommunen kostnaden i ØKS. Tilskuddet utbetales med bakgrunn i det godkjente regnskapssammendraget (tilskudd utbetales da det ikke kan stå i saldo). Resterende godkjent kostnad blir stående som en udekket investering i skogfond. Skogfond/udekket investering utbetales når skogeier ønsker det og registrerer eller sender inn refusjonskrav (innen forfall).

13. Informasjon

Byggherren har ansvar for at det foreligger skriftlig SHA-plan mellom byggherre og entreprenør før byggestart på alle typer skogsveganlegg.

Ved masseuttak på mer enn 500 m³ skal byggherre/entreprenør sende melding til Direktoratet for mineralforvaltning minst 30 dager før oppstart. Ved samlet uttak på mer enn 10 000 m³ urørt masse kreves driftskonsesjon, jf. Mineralloven §§ 42 og 43. Kopi av driftskonsesjon skal sendes til kommunen før det fattes vedtak om tillatelse til bygging/ombygging av veganlegg.

14. Kontroll og omgjøring/tilbakebetaling

For å sikre at bygging av skogsveger utføres i samsvar med byggeplan og vedtak, skal byggherre/entreprenør legge til rette for at kommunen kan følge opp og kontrollere arbeidet gjennom byggeperioden. Byggherre/entreprenør skal gi melding om,- og legge til rette for kontroll av ferdig bygd bærelag, samt for resultatkontroll når veganlegget er ferdigstilt. Dersom det avdekkes forhold i strid med vedtak og vilkår, eller planstatus endres, kan tilskudd kreves tilbakebetalt.

15. Klage

Kommunens vedtak kan påklages til Statsforvalteren i Agder, jf. *Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket § 11* og *Forvaltningsloven kapittel VI*.

16. Dispensasjon

Kommunen og Statsforvalteren kan i særlige tilfeller dispensere fra retningslinjene.